

วัตถุประสงค์

สาระสำคัญ

กิจกรรมการฝึกอบรม

การวัดและประเมินผล

บทบรรยาย

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

วิทยากร

UTQ-101

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
/การวัดประเมินผล

หน่วยที่ 1 หลักสูตรแกนกลางระดับชาติ : หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. มีความรู้ความเข้าใจแนวคิด หลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. มีความรู้ความเข้าใจประเด็นการเปลี่ยนแปลง และองค์ประกอบของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. มีความเข้าใจการเชื่อมโยงของหลักสูตรแกนกลางระดับชาติ ผู้การปฏิบัติในระดับท้องถิ่น และสถานศึกษา

สาระสำคัญ

1. แนวคิด หลักการ และองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. ประเด็นการเปลี่ยนแปลงสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. ความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และหลักสูตรสถานศึกษา

กิจกรรมการฝึกอบรม

กิจกรรมดำเนินการจัดอบรม

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาและฟังคำบรรยาย เรื่อง “หลักสูตรแกนกลางระดับชาติ : หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ.2551 ” โดย click ที่ เมนู บทบรรยาย
2. ศึกษาเพิ่มเติมจากใบความรู้ต่อไปนี้

ใบความรู้ที่ 1.1 : เรื่อง “ความเป็นมาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551” โดย click ที่ เมนู เอกสารประกอบการฝึกอบรม

1. ความเป็นมาของหลักสูตรแกนกลาง

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบ

ทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่นจากการวิจัย และติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา พบว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีจุดดีหลายประการ เช่น ช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการตนเอง และมีแนวคิดและหลักการในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ผลจากการศึกษาดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหาและความไม่ชัดเจนของหลักสูตรหลายประการ ทั้งในส่วนของเอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ได้แก่ ปัญหาความสับสนของผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาหลักสูตรแน่น การวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐาน ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียน รวมทั้งปัญหาคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อันยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

นอกจากนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้ มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคงดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ

จากข้อค้นพบในการศึกษาวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ผ่านมา ประกอบกับข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาคนใน

สังคมไทย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลางโดยเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผล เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ

เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับเห็นผลที่คาดหวังในการพัฒนาผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนกระทั่งถึงสถานศึกษา จะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรแกนกลางฯเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับแนวคิดหลักสูตรอิงมาตรฐาน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยึดหลักการและแนวคิดสำคัญคือมีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน (Standards-based curriculum) โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ขึ้น มาตรฐานการเรียนรู้มีความสำคัญสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ผู้เรียน - มาตรฐานการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนทราบถึงสิ่งที่ตนต้องรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะสำคัญซึ่งเป็นสิ่งที่ท้าทาย กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะก้าวไปให้ถึงจุดนั้น

ผู้สอน - มาตรฐานการเรียนรู้เป็นกรอบและแนวทางในการสร้างหลักสูตร ออกแบบการเรียนการสอน และการประเมินผล ทำให้ทราบว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่นักเรียนควรจะต้องรู้ และปฏิบัติได้

ชุมชน ท้องถิ่น และระดับชาติ - มาตรฐานการเรียนรู้เป็นความคาดหวังทางการศึกษาที่ตั้งไว้ร่วมกัน ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องสื่อสารเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับหลักสูตร ทำให้บุคคล และส่วนต่างๆ ในระบบการศึกษาทำงานร่วมกันในการวางแผนพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีทิศทางที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ลักษณะสำคัญของหลักสูตรอิงมาตรฐาน

การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญ แต่มาตรฐานการเรียนรู้จะไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆ ได้เลย หากไม่มีการเชื่อมโยงมาตรฐานไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง การสร้างหลักสูตรที่สัมพันธ์หรืออิงกับมาตรฐานการเรียนรู้อย่างชัดเจน จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตร จำเป็นต้องเข้าใจแนวคิด หลักการ และแนวปฏิบัติของหลักสูตรอิงมาตรฐานซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ คือ

๑. มาตรฐานเป็นจุดเน้นของการพัฒนาหลักสูตรในทุกๆ ระดับในระบบการศึกษาที่มีมาตรฐานเป็นเป้าหมายนั้น กระบวนการพัฒนาหลักสูตรตลอดแนวตั้งแต่ว่าระดับชาติ ระดับท้องถิ่น ระดับสถานศึกษา ตลอดจนจนถึงระดับชั้นเรียนจะต้องเน้นและยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นหลักและเป้าหมายสำคัญ นักการศึกษาและนักพัฒนาหลักสูตรในยุคปัจจุบันเชื่อว่า การนำมาตรฐานการเรียนรู้ไปสู่หลักสูตรสถานศึกษา และการเรียนการสอนใน ชั้นเรียนเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นขั้นตอนของการนำสิ่งที่คาดหวังในระดับชาติ ไปก่อให้เกิดผลในการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงกับมาตรฐาน จึง

เป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายควรให้ความสนใจอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนนั้นมีผลโดยตรงต่อผู้เรียน จำเป็นที่ครูผู้สอนต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษว่าเป้าหมายกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน หรือวิธีการประเมินผล เชื่อมโยงสัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้หรือไม่เพียงไร

๒. องค์ประกอบของหลักสูตรเชื่อมโยงกับมาตรฐาน การเรียนการสอนให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานทุกองค์ประกอบของหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาสาระที่สอน กิจกรรมการเรียนรู้ ชิ้นงาน/ภาระงานที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ เกณฑ์การวัดและประเมินผล สื่อการเรียนรู้ ต้องเชื่อมโยงและสะท้อนสิ่งที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนที่ระบุไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ ในการออกแบบหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ผู้เกี่ยวข้องและครูผู้สอนต้องวิเคราะห์คำสำคัญ (Key word) ว่ามาตรฐานและตัวชี้วัดนั้นระบุว่าจะเรียนควรรู้อะไร และทำอะไรได้ หรือต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ เจตคติ คุณธรรมจริยธรรมอะไร ข้อมูลจากการวิเคราะห์นี้จะเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรดังกล่าวต่อไป

๓. หน่วยการเรียนรู้คือหัวใจของหลักสูตร การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการจัดทำหลักสูตรอิงมาตรฐาน เพราะหน่วยการเรียนรู้จะมีรายละเอียดของเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การวัดและประเมินผล ซึ่งจะนำมาตรฐานไปสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างแท้จริง ปรัชญาการศึกษาในยุคที่ผ่านมานั้นมักจะเน้นการสอนเนื้อหาสาระ ดังนั้นรูปแบบหลักสูตรการเรียนการสอนในยุคก่อนจึงมีลักษณะเป็นหลักสูตรอิงเนื้อหา (Content-based curriculum) การวัดประเมินผลในหลักสูตรรูปแบบนี้ก็เน้นการจดจำเนื้อหาให้ได้มากที่สุด และเกณฑ์การวัดประเมินผลก็กำหนดเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Objectives) การจัดทำหลักสูตรลักษณะนี้ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เนื้อหา และการท่องจำ หลักสูตรแบบอิงมาตรฐานเน้นการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเป็นเป้าหมาย มีการกำหนดแก่นเรื่องของหน่วย (Theme) ซึ่งเอื้อต่อการหลอมรวมเนื้อหาของศาสตร์สาขาต่างๆ เข้าด้วยกันเป็นหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ และกำหนดงานให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อฝึกฝนและเป็นร่องรอยสำหรับประเมินว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถถึงระดับที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐานหรือไม่ ดังนั้นมาตรฐานที่เป็นเป้าหมายในแต่ละหน่วยการเรียนรู้อาจมีได้หลายมาตรฐาน และอาจมาจากหลากหลายสาขาวิชา การจัดการเรียนรู้เป็นหน่วยลักษณะนี้ เนื้อหาสาระ และกิจกรรมจึงเป็นเพียงสื่อที่จะนำพาผู้เรียนไปถึงหลักชัย คือมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ผู้เรียนอาจบรรลุถึงมาตรฐานเดียวกันด้วยเนื้อหาและวิธีการที่แตกต่างกันได้

๔. กระบวนการ และขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรมีความยืดหยุ่น ในการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนอิงมาตรฐานนั้น สามารถทำได้หลายรูปแบบเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุถึงเป้าหมายเดียวกัน มิได้มีการกำหนดหรือจัดลำดับขั้นตอนที่แน่นอนตายตัวขึ้นอยู่กับเหตุผล วัตถุประสงค์ และความจำเป็นของแต่ละบริบท เช่น อาจเริ่มต้นจากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ หรืออาจเริ่มจากการกำหนดหัวข้อ/ประเด็นปัญหาที่น่าสนใจ หรือเริ่มจากบทเรียนที่มีอยู่เดิมแล้ว โดยเชื่อมโยงหัวข้อหรือบทเรียนนั้นๆ ว่าสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ใดบ้าง การเริ่มต้นแต่ละวิธีมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด ครูผู้สอนจึงควรใช้วิธีการที่หลากหลายและพิจารณาตามความเหมาะสม

๕. การประเมินผลสะท้อนมาตรฐานอย่างชัดเจน มาตรฐานและการประเมินผลมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด การวัดและประเมินผลถือว่าเป็นจุดที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งของการจัดทำหลักสูตรแบบอิงมาตรฐาน แนวคิดด้านการศึกษาในยุคปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนจากยุคที่เน้นพฤติกรรมนิยม ซึ่งวัดประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ย่อยเป็นยุคที่ให้ความสำคัญแก่การประเมินในองค์รวม โดยเทียบเคียงกับมาตรฐานเป็นสำคัญ นักวิชาการในยุคของการปฏิรูปการศึกษาที่มีมาตรฐานเป็นเป้าหมายต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างประสบความสำเร็จนั้น มาตรฐานต้องเป็นตัวเทียบเคียงที่สำคัญในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับชาติ ระดับท้องถิ่นหรือเขตพื้นที่การศึกษา และที่สำคัญที่สุดคือ ระดับสถานศึกษา และระดับชั้นเรียน ดังนั้นเกณฑ์ต่างๆ หรือร่องรอยหลักฐานในการประเมินผลการเรียนจะต้องเชื่อมโยงและสะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้อย่างชัดเจน และมีความชัดเจนในการที่จะบ่งชี้ได้ว่าผู้เรียนบรรลุถึงมาตรฐานหรือไม่ เพียงใด หากยังไม่บรรลุมีจุดใดบ้างที่จะต้องพัฒนา ข้อมูลจากการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนนี้ นับเป็นข้อมูลสำคัญมากในการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติให้มีคุณภาพตามที่มุ่งหวังต่อไป

ใบความรู้ที่ 1.2 : เรื่อง “ประเด็นเปลี่ยนแปลงสำคัญของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551” โดย click ที่ เมนู เอกสารประกอบการฝึกอบรม

2. ประเด็นเปลี่ยนแปลงสำคัญของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 “ประเด็นเปลี่ยนแปลงสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ”ต่อด้วยภาพ

ประเด็น เปลี่ยนแปลง	หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
1. มาตรฐานการ เรียนรู้มาตรฐาน การเรียนรู้ช่วงชั้น	<ul style="list-style-type: none"> • การกำหนดตัวชี้วัด (มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น) <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดไว้กว้าง ๆ เป็นช่วง ๆ ทุก 3 ปี ในระดับชั้นสำคัญ (Key stage) ป.3 ป.6 ม.3 ม. 6 - โรงเรียนแต่ละแห่งต้องนำมาตรฐานช่วงชั้น ซึ่งกำหนดไว้กว้าง ๆ ในแต่ละช่วงไปจัดทำเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อใช้เป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนของแต่ละระดับชั้นเอง • ลักษณะมาตรฐานช่วงชั้น <ul style="list-style-type: none"> - แตกต่างกันหลากหลายรูปแบบ ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในแต่ละกลุ่มสาระ - ขาดความชัดเจน ซ้ำซ้อน ความยากง่ายไม่เหมาะสมกับระดับชั้น ไม่นำไปสู่การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา 	<ul style="list-style-type: none"> • การกำหนดตัวชี้วัด <ul style="list-style-type: none"> - ตัวชี้วัดชั้นปี ในการศึกษาภาคบังคับ (ป.1 – ม.3) - ตัวชี้วัดช่วงชั้น ในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) • ลักษณะตัวชี้วัด <ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบและลักษณะการเขียนตัวชี้วัดแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปในทิศทางเดียวกัน - ใช้ภาษาง่าย ๆ ชัดเจนในการนำไปสู่การปฏิบัติ ไม่ซ้ำซ้อน เหมาะสมกับระดับชั้น - ทำทายนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพการคิดวิเคราะห์
2. โครงสร้าง หลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> • กำหนดกรอบหลักสูตรกว้าง ๆ ขาดหลักสูตรแกนกลางที่แท้จริง • สาระการเรียนรู้ที่ระบุไว้เป็นเพียงตัวอย่างในแต่ละช่วงชั้น โรงเรียนต้องพิจารณาจัดทำสาระการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้นเอง • สาระการเรียนรู้ที่ให้ไว้แน่น และมีความซ้ำซ้อนกันมากในแต่ละช่วงชั้น • แต่ละโรงเรียนจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเอง ทำให้การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับท้องถิ่นขาดความชัดเจน • โครงสร้างเวลาเรียน ส่วนกลางกำหนดเวลาเรียนรวมในแต่ละปีเป็นช่วงกว้าง ๆ ให้สถานศึกษาจัดแบ่งเวลาเรียนสำหรับแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เอง 	<ul style="list-style-type: none"> • ส่วนกลางกำหนดสาระการเรียนรู้แกนกลาง ในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับตัวชี้วัด • เจตพื้นที่การศึกษาจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษาในเขตใช้ในการจัดการเรียนการสอน • หลักสูตรแกนกลางกำหนดเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละปี สถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มเติมตามความต้องการ หรือส่วนที่ต้องการเน้นได้

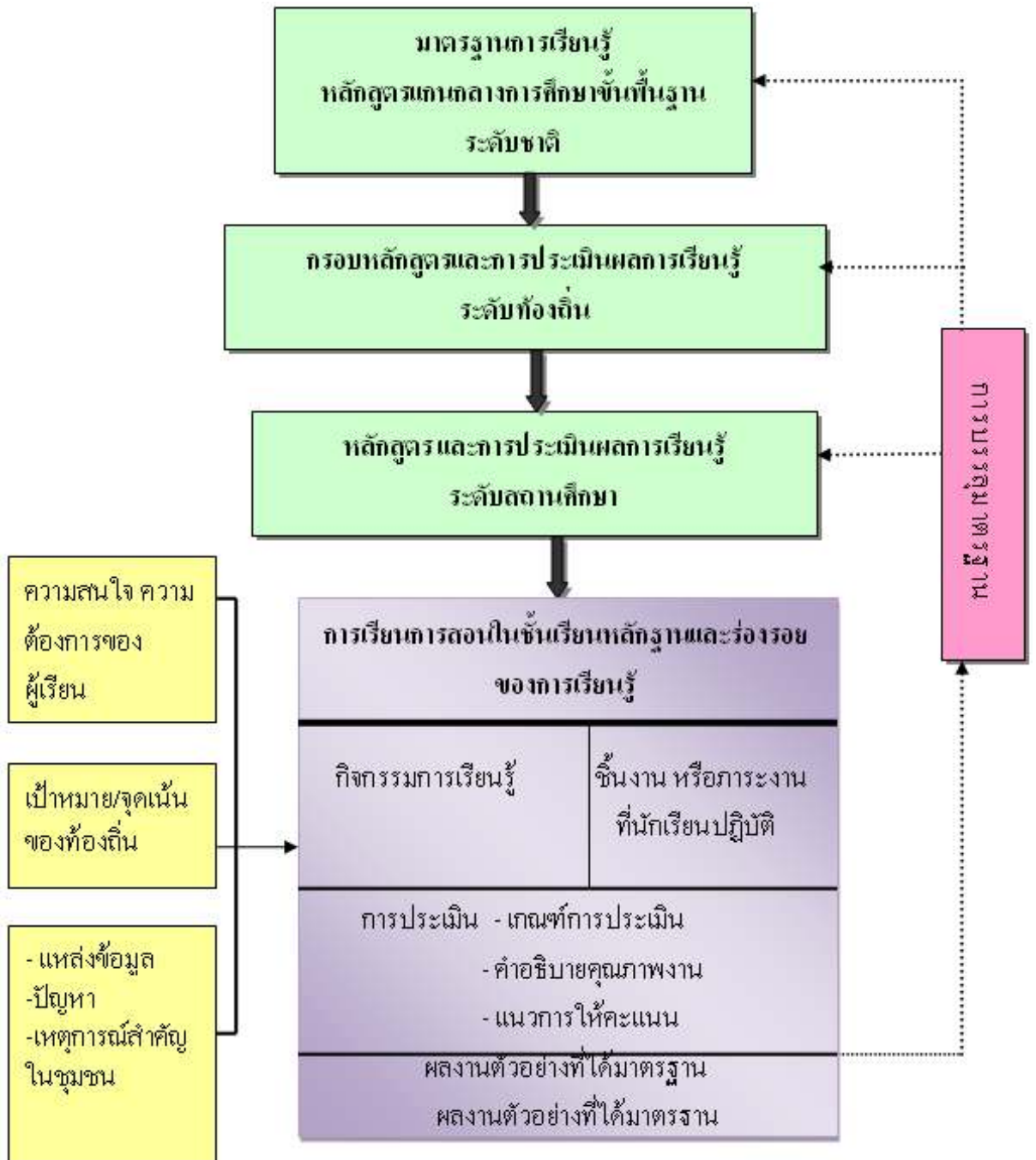

ประเด็น เปลี่ยนแปลง	หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. การวัด ประเมินผลและจบ หลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> วัดประเมินผล และรายงานผลการเรียนตาม ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังย่อย ตัดลินผลการเรียนเป็นรายปีในระดับ ชั้น ป.1-ม.3 และเป็นรายภาคในระดับชั้น ม.4-ม.6 เกณฑ์การผ่านช่วงชั้น และจบหลักสูตรให้ เป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนด เอกสารรายงานผลการเรียน (ป.พ.) รายงานตาม ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไม่รายงานตามมาตรฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> วัดประเมินผลการเรียนตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัด ซึ่งเป็นเป้าหมายในการประเมินทุกระดับ ทั้ง ระดับชาติ เขตพื้นที่ สถานศึกษา และระดับชั้น เรียน ระดับชั้น ป.1-ป.6 ตัดลินผลการเรียนเป็นรายปี และ ในระดับชั้น ม.1-ม.6 ตัดลินผลการเรียน เป็นรายภาค กำหนดเกณฑ์กลางซึ่งเป็น minimum requirement ในการจบหลักสูตร เอกสารรายงานผลการเรียน (ป.พ.) ตามมาตรฐาน /ตัวชี้วัด
4. กระบวนการ จัดทำหลักสูตร สถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> ในกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และออกแบบการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน มีการกระจายมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นผล การเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งเป็นเป้าหมายในการ จัดการเรียนการสอนและประเมินผล ส่งผลให้ การจัดการเรียนรู้และวัดประเมินผล และรายงาน ผลการเรียนรู้ ไม่สะท้อนมาตรฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> ส่วนกลางให้กรอบแนวคิดและแนวปฏิบัติใน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษา และออกแบบการเรียนการสอนสามารถปรับ ยืดหยุ่นได้ ตามความเหมาะสมไม่จำเป็นต้อง ทำตามขั้นตอนที่ตายตัว แต่มาตรฐานการเรียนรู้ และ ตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายที่ชัดเจนในการ ออกแบบหลักสูตร การเรียนการสอน และการ ประเมินผล
ประเด็น เปลี่ยนแปลง	หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
5. กำหนดบทบาท หน้าที่หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรในแต่ละระดับ ใ้ได้อย่างชัดเจน เขตพื้นที่การศึกษาขาดบทบาทสำคัญในการ พัฒนาหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> กำหนดบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตร ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ตั้งแต่ ระดับชาติ เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนา หลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับท้องถิ่น โดยจัดทำ เอกสารกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น
6. การสร้างความ เข้าใจพัฒนา บุคลากร	<ul style="list-style-type: none"> เอกสาร คู่มือ และการฝึกอบรมเพื่อพัฒนา บุคลากรที่ผ่านมา ขาดการให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการแนวคิด แนวปฏิบัติในการ พัฒนาหลักสูตรอิงมาตรฐาน การพัฒนาบุคลากรมักเป็นการให้ความรู้แบบแยก ส่วน เป็นเรื่อง ๆ ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ขาดการให้เห็นภาพรวมของการพัฒนาหลักสูตร ทั้งระบบ 	<ul style="list-style-type: none"> จัดทำเอกสาร คู่มือ และจัดการฝึกอบรมบุคลากร ให้เข้าใจแนวคิด หลักการ และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับ Standards-based curriculum เพื่อให้ เข้าใจ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรในลักษณะ ดังกล่าวทั้งระบบ

ใบความรู้ที่ 1.3 : เรื่อง “ ความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรแกนกลางระดับชาติกับ กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และหลักสูตรสถานศึกษา” โดย click ที่ เมนู เอกสารประกอบการฝึกอบรม

3. ความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรแกนกลางระดับชาติกับกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษา กับกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และหลักสูตรสถานศึกษา”

ในระบบการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรนั้น หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับชาติ ระดับท้องถิ่น จนถึงระดับสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม การพัฒนาและใช้หลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นมาตรฐานไว้ในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น ได้แก่ สำนักเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ มีบทบาทในการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษา เป็นตัวกลางเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดในระดับชาติ ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา นอกจากนั้นยังมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนการใช้และพัฒนาหลักสูตรในระดับสถานศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้การจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับท้องถิ่นมีความชัดเจน มีคุณภาพ เขตพื้นที่การศึกษามีภารกิจสำคัญในการจัดทำเอกสารกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น ซึ่งสะท้อนให้เห็นเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับท้องถิ่น สารการเรียนรู้ท้องถิ่น และการประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับท้องถิ่น รวมทั้งแนวทางในการเพิ่มพูนคุณภาพการศึกษาในระดับท้องถิ่น การสนับสนุน ส่งเสริม ติดตามผล ประเมินผล วิเคราะห์ และรายงานผลคุณภาพของผู้เรียนสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งต้องมีการวางแผนและดำเนินการอย่างมีระบบ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ อีกทั้งควรมีการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานั้น จะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่นซึ่งระบุเป็นแนวทางไว้ในกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพ จุดเน้นและความต้องการของผู้เรียนซึ่งอาจแตกต่างกันไปในสถานศึกษาแต่ละแห่ง

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดผล

การเข้าร่วมกิจกรรมในกระดานสนทนา (Web board)

เกณฑ์การประเมินผล

เข้าร่วมในกระดานสนทนา Web board ตามประเด็นที่กำหนด

บทบรรยาย

ท่านสามารถเลือกชมได้ 2 ลักษณะ

เลือกชมสำหรับอินเทอร์เน็ตความเร็วต่ำ

เลือกชมสำหรับอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

ประเด็นสนทนา

ประเด็นที่ 1.1 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับแนวคิดและหลักการของหลักสูตรที่กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร โดยส่วนกลางกำหนดหลักสูตรแกนกลาง และมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อเป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดร. รุ่งนภา นุตราวงศ์

ประเด็นที่ 1.2 ท่านคิดว่าประเด็นการเปลี่ยนแปลง และการออกแบบองค์ประกอบต่างๆของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จะช่วยให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือไม่อย่างไร ดร. รุ่งนภา นุตราวงศ์

ประเด็นที่ 2.1 กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนของท่าน ครอบคลุม และเป็นไปตามขั้นตอนที่นำเสนอหรือไม่ อย่างไร? ดร. รุ่งนภา นุตราวงศ์

ประเด็นที่ 2.2 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา แบบที่ 1 และแบบที่ 2 ในการจัดรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชาเพิ่มเติม ดร. รุ่งนภา นุตราวงศ์

ประเด็นที่ 3.1 : ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับบทบาทและ ความสำคัญของการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐาน ดร. รุ่งนภา นุตราวงศ์

ประเด็นที่ 3.2 : ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับความถูกต้อง เหมาะสม และข้อดี/ข้อจำกัดของการกำหนดชิ้นงาน/ภาระงาน และเกณฑ์การประเมินผลจากกรณีศึกษาทั้งสองกรณีในใบงานที่ 3.1

วัตถุประสงค์
สาระสำคัญ
กิจกรรมการฝึกอบรม
การวัดและประเมินผล
บทบรรยาย
เอกสารประกอบการฝึกอบรม
วิทยากร

UTQ-101

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
/การวัดประเมินผล

หน่วยที่ 2 หลักสูตรสถานศึกษา: การนำหลักสูตรแกนกลาง สู่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

UTQ
online

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
2. มีความรู้ความเข้าใจการจัดทำองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรสถานศึกษา

สาระสำคัญ

1. กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
2. องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา
3. การจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและเกณฑ์การจบการศึกษา

กิจกรรมการฝึกอบรม

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาและฟังคำบรรยาย เรื่อง “หลักสูตรแกนกลางระดับชาติ : หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ.2551 ” โดย click ที่ เมนู บทบรรยาย
2. เมื่อฟังบรรยายแล้วให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากใบความรู้ที่ 2.1 เรื่อง “การจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา” โดย click ที่ เมนู เอกสารประกอบการฝึกอบรม

“การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา”

สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ สถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและดำเนินการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการ จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องสร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชนว่าผู้เรียนจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด และเกิดสมรรถนะสำคัญ ตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว สถานศึกษาจะต้องออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุมส่วนที่เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุถึงคุณภาพตามมาตรฐาน อันเป็นความคาดหวังที่กำหนดไว้ร่วมกันในการพัฒนาเยาวชนทุกคนในชาติ นอกจากนั้นหลักสูตรสถานศึกษายังต้องสอดคล้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน สามารถอยู่ในสังคม

แวดล้อมได้อย่างมีความสุข และเกิดความรักความผูกพันในบ้านเกิดเมืองนอน มีบทบาทในการร่วมพัฒนาชุมชน

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆ อาทิ ฝ่ายบริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยทั่วไปนั้นมีการดำเนินการใน ๒ ส่วน คือ

๑) การดำเนินการระดับสถานศึกษา : ดำเนินการโดยองค์คณะบุคคลในระดับสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ เพื่อพิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งแนวปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบการวัดประเมินผลการเรียน รวมทั้งพิจารณาเกี่ยวกับเอกสารบันทึกและรายงานผลการเรียน ซึ่งต้องใช้ร่วมกันในสถานศึกษานั้นๆ

๒) การดำเนินการระดับชั้นเรียน : ดำเนินการโดยครูผู้สอนแต่ละคน ในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้อง เหมาะสมกับกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ซึ่งอาจมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่ครูผู้สอนรายวิชาเดียวกัน ระดับชั้นเดียวกันอาจพิจารณาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่แตกต่างกันได้ เพราะผู้เรียนที่ครูแต่ละคนรับผิดชอบนั้นอาจมีความต้องการและความสามารถแตกต่างกัน ดังนั้น กิจกรรมการเรียนรู้ หรืองานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ สื่อการสอน หรือวิธีการวัดประเมินผลอาจต้องปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยทั่วไปนั้นดำเนินการโดยคณะกรรมการ หรือคณะทำงานซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ โดยสังเขป ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ/ คณะทำ

๒. วิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ : มีแหล่งข้อมูลสำคัญมากมายที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อาทิ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น ข้อมูลจากการวิเคราะห์ สภาพ ปัญหา จุดเน้น ความต้องการของชุมชน และของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ตลอดจนความต้องการของผู้เรียน

๓. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา : พิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญได้แก่ วัตถุประสงค์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา (เวลาเรียน รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน) คำอธิบายรายวิชา และเกณฑ์การจบหลักสูตร พร้อมกันนี้สถานศึกษาจะต้องจัดทำเอกสารระเบียบการวัดผลประเมินผล เพื่อใช้ควบคู่กับหลักสูตรสถานศึกษา

๔. ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร: เมื่อจัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนจะดำเนินการในขั้นตอนต่อไปในการเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา ควรจะมีการพิจารณาคุณภาพ ความถูกต้อง เหมาะสม โดยสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ หรือการรับฟังความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๕. คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ: นำเสนอร่างเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา และระเบียบการวัดประเมินผล ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากมีข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ ก็นำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปพิจารณาปรับปรุงร่างหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม ชัดเจนยิ่งขึ้นก่อนการอนุมัติใช้หลักสูตร เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาแล้ว ให้จัดทำเป็นประกาศหรือคำสั่งเรื่องให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา และประธานกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ลงนาม

๖. ใช้หลักสูตรสถานศึกษา: ครูผู้สอนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปกำหนดโครงสร้างรายวิชาและออกแบบหน่วยการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย

๗. วิจัยและ ติดตามผลการใช้หลักสูตร: ดำเนินการติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ เพื่อนำผลจากการติดตามมาใช้เป็นข้อมูลพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ และมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

• องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา

เอกสารหลักสูตรสถานศึกษาเป็นเอกสารสำคัญที่ครูจะใช้สำหรับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาควรมีข้อมูลที่ชัดเจนในการนำไปสู่การปฏิบัติ องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่

๑) ส่วนนำ : ข้อมูลในส่วนนี้ช่วยให้ครูผู้สอนทราบถึงเป้าหมายโดยรวมของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน เช่น วิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตาม หลักสูตรแกนกลาง เป็นต้น

๒) โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา: เป็นส่วนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดรายวิชาที่จัด สอนใน แต่ละปี/ ภาคเรียน ซึ่งประกอบด้วยรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พร้อมทั้งจำนวน เวลาเรียน หรือหน่วยกิตของรายวิชาเหล่านั้น

๓) คำอธิบายรายวิชา: ส่วนนี้เป็นรายละเอียดที่ช่วยให้ทราบว่าผู้เรียนจะเรียนรู้อะไรจาก รายวิชา นั้นๆ ในคำอธิบายรายวิชาจะประกอบด้วยรหัสวิชา ชื่อรายวิชา ประเภทรายวิชา (พื้นฐาน/ เพิ่มเติม) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้นที่สอน จำนวนเวลาเรียนหรือหน่วยกิต พร้อมทั้งคำอธิบายให้ทราบว่าเมื่อเรียน รายวิชานั้นแล้วผู้เรียนจะมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะหรือเจตคติอะไร ซึ่งอาจจะนำไปทราบถึงกระบวนการ เรียนรู้ หรือประสบการณ์สำคัญที่ผู้เรียนจะได้รับด้วยก็ได้ รายวิชาพื้นฐานควรระบุตัวชี้วัดที่ใช้เป็นเป้าหมาย ในการพัฒนาผู้เรียน สำหรับรายวิชาเพิ่มเติมควรระบุ “ผลการเรียนรู้” กำกับไว้ด้วย เพื่อให้ทราบว่าเมื่อเรียน จบวิชานั้นแล้วผู้เรียนจะมีคุณภาพอย่างไร

๔) เกณฑ์การวัดประเมินผลและจบหลักสูตร: เป็นส่วนที่สถานศึกษากำหนดคุณสมบัติของ ผู้ที่จะ จบการศึกษาในแต่ละระดับ โดยพัฒนาเกณฑ์ดังกล่าวให้สอดคล้องสัมพันธ์กับเกณฑ์การจบหลักสูตรตาม หลักสูตรแกนกลาง

- การกำหนดวิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- วิสัยทัศน์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนด วิสัยทัศน์ หลักสูตรไว้ในระดับชาติ เพื่อให้สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งใช้เป็นทิศทางในการจัด การศึกษาของตน เพื่อพัฒนาไปสู่เป้าหมายเดียวกัน อย่างไรก็ตาม หากสถานศึกษามีความต้องการหรือจุดที่ ต้องการเน้นเพิ่มเติม ก็สามารถปรับเพื่อแสดงจุดเน้นเพิ่มเติมให้ชัดเจนในวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาได้
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เป็นสมรรถนะจำเป็นพื้นฐาน ๕ ประการที่ผู้เรียนพึงมี ซึ่ง กำหนดไว้ ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สมรรถนะเหล่านี้ได้หลอมรวมอยู่ในมาตรฐานการเรียนรู้และ ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ได้แก่

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

• คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ที่กำหนดไว้ใน หลักสูตร แกนกลางนั้น เป็นคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน ได้แก่

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์สุจริต

๓) มีวินัย

๔) ใฝ่เรียนรู้

๕) อยู่อย่างพอเพียง

๖) มุ่งมั่นในการทำงาน

๗) รักความเป็นไทย

๘) มีจิตสาธารณะ

หากวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัดของหลักสูตร อย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้ว จะพบว่าคุณลักษณะเหล่านี้ได้ สอดแทรกหลอมรวมอยู่ในมาตรฐานและตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ อยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ครูผู้สอนอาจเน้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาต่างๆ และสามารถพัฒนาผ่านกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน หรือโครงการต่างๆ ของโรงเรียนก็ได้ เช่น โครงการประกวดมารยาท โครงการยกย่องประกาศเกียรติ คุณผู้ประพฤติตนดีงาม เป็นต้น โรงเรียนอาจกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมได้ แต่หากเห็นว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางครอบคลุมคุณลักษณะที่จำเป็นเพียงพอแล้ว ก็ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน โดยไม่จำเป็นต้องกำหนดเพิ่มเติมอีกก็ได้

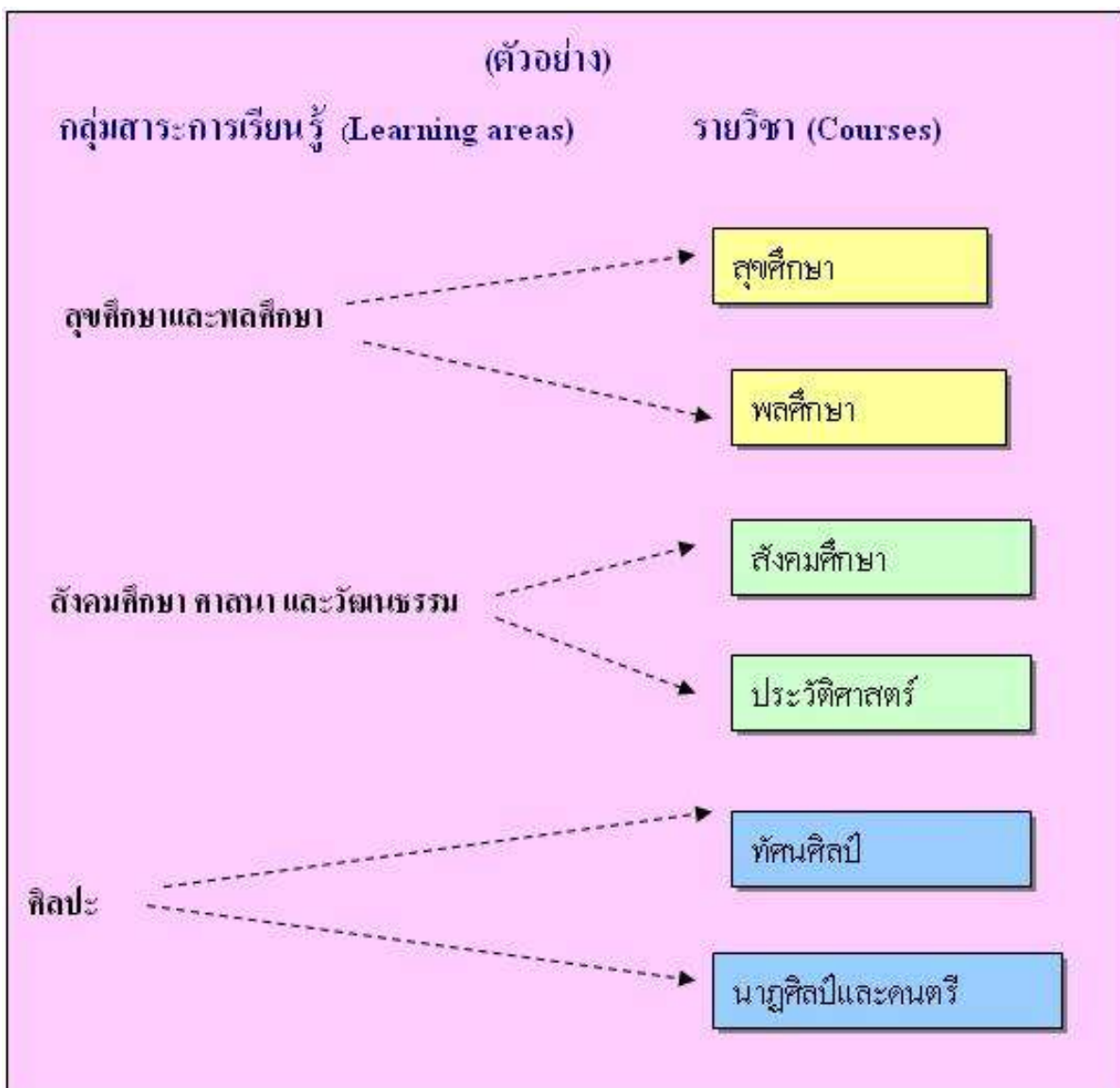
- การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

องค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษาคือ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาควรพิจารณาในเรื่องต่อไปนี้

- การกำหนดรายวิชา : หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้จัดแบ่งองค์ความรู้และทักษะตามมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่

- ๑) ภาษาไทย
- ๒) คณิตศาสตร์
- ๓) วิทยาศาสตร์
- ๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- ๕) สุขศึกษาและพลศึกษา
- ๖) มุ่งมั่นในการทำงาน
- ๖) ศิลปะ
- ๗) การงานอาชีพ และเทคโนโลยี
- ๘) ภาษาอังกฤษ

จากโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางระดับชาติได้กำหนดโครงสร้างเป็น ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งเวลาเรียนของแต่ละกลุ่ม สถานศึกษามีบทบาทในการนำโครงสร้างของทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (Learning areas) ไปจัดทำเป็นรายวิชา (Courses) โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับบริบท ความพร้อม และผู้เรียนของแต่ละสถานศึกษา

ประเภทรายวิชา

รายวิชาพื้นฐาน : เป็นรายวิชาที่เปิดสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องเรียนรู้

รายวิชาเพิ่มเติม : เป็นรายวิชาที่สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถเปิดสอนเพิ่มเติมจากสิ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้น ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน หรือความต้องการของท้องถิ่น โดยมีการกำหนด “ผลการเรียนรู้” เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมต่างๆ

สถานศึกษาสามารถพิจารณาเปิดสอนรายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษาและเกณฑ์การจบหลักสูตร โดยอยู่ภายใต้โครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนด สำหรับชื่อรายวิชาเพิ่มเติมนั้นสามารถตั้งได้ตามความเหมาะสม

การจัดรายวิชา

ระดับประถมศึกษา

รายวิชาพื้นฐาน : การจัดรายวิชาพื้นฐานในระดับประถมศึกษาให้พิจารณาดำเนินการดังนี้

การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กำหนดเป็นรายวิชา สังคมศึกษา และรายวิชาประวัติศาสตร์ โดยรายวิชาประวัติศาสตร์ให้จัดการเรียนการสอน ๔๐ ชั่วโมงต่อปี

- สถานศึกษาสามารถปรับเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมกับจุดเน้นของสถานศึกษา ทั้งนี้ เมื่อรวมเวลาเรียนของรายวิชาพื้นฐานทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้แล้ว ต้องมีเวลาเรียนรวม ๘๔๐ ชั่วโมงต่อปี

รายวิชาเพิ่มเติม: สถานศึกษาสามารถกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมตามความต้องการ โดยจัดเป็นรายปี ตามโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนด และมีการกำหนดผลการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ เมื่อรวมเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมแล้ว ไม่เกิน ๑๐๐๐ ชั่วโมงต่อปี

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

รายวิชาพื้นฐาน : การจัดรายวิชาพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้พิจารณาดำเนินการดังนี้

- สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาพื้นฐานตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อาจจัดได้มากกว่า ๑ รายวิชาในแต่ละภาค/ปี

- สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาพื้นฐานใน ๑ ภาคเรียน ให้เรียนครบ/ไม่ครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ แต่เมื่อจบหนึ่งปีการศึกษา สถานศึกษาต้องจัดให้เรียนรายวิชาพื้นฐานครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

- กำหนดให้ ๑ รายวิชา มีค่าน้ำหนัก ไม่น้อยกว่า ๐.๕ หน่วยกิต (๑ หน่วยกิต คิดเป็น ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน) และเมื่อรวมจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาพื้นฐานในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้แล้ว ให้สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

- สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้จัดสาระประวัติศาสตร์เป็นรายวิชาเฉพาะ ภาคเรียนละ ๑ รายวิชา (๐.๕ หน่วยกิต) ทุกภาคเรียน รวม ๒ รายวิชา (๑.๐ หน่วยกิต)

รายวิชาเพิ่มเติม: สถานศึกษาสามารถกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมตามความต้องการ โดยจัดเป็น รายภาค ตามโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนด และมีการกำหนดผลการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ เมื่อรวมเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมแล้ว ไม่เกิน ๑๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายวิชาพื้นฐาน : การจัดรายวิชาพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้พิจารณาดำเนินการดังนี้

- สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาพื้นฐานตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้ตามความเหมาะสม ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ อาจจัดได้มากกว่า ๑ รายวิชา โดยภายใน ๓ ปี ต้องครบทุกตัวชี้วัดที่กำหนดในกลุ่มสาระการเรียนรู้

- กำหนดให้ ๑ รายวิชา มีค่าน้ำหนัก ไม่น้อยกว่า ๐.๕ หน่วยกิต (๑ หน่วยกิต คิดเป็น ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน) และเมื่อรวมจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาพื้นฐานในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้แล้ว ให้สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

- สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้จัดรายวิชาประวัติศาสตร์ให้ครบ ๒ หน่วยกิต ภายใน ๓ ปี

รายวิชาเพิ่มเติม : สถานศึกษาสามารถกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความต้องการ โดยจัดเป็นรายภาค และมีการกำหนดผลการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ ทั้งนี้เมื่อรวมเวลาเรียนของรายวิชาเพิ่มเติมทั้งหมดแล้ว สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น ๓ ลักษณะ คือ ๑) กิจกรรมแนะแนว ๒) กิจกรรมนักเรียน และ ๓) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยพิจารณาจากโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเป้าหมาย/จุดเน้นของท้องถิ่น พร้อมทั้งพิจารณาความต้องการและจุดเน้นของสถานศึกษา เพื่อจัดเวลาเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแสดงความคิดเห็นทางกระดานสนทนา Web board ในประเด็นต่อไปนี้

ประเด็นที่ 2.1 : กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนของท่าน ครอบคลุม และเป็นไปตามขั้นตอนที่น่าเสนอหรือไม่ อย่างไร

4. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาไปงานที่ 2.1 “วิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา” โดย click ที่นี่

UTQ online e-Training Course

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง วิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

โครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ ภายใต้ปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง

(Upgrading Teacher Qualification Through the Whole System: UTQ)

แบบที่ 1

ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
รายวิชา	หน่วยกิต	รายวิชา	หน่วยกิต
วิชาพื้นฐาน	11	รายวิชาพื้นฐาน	11
101 ภาษาไทย 1	1.5	ท21102 ภาษาไทย 2	1.5
101 คณิตศาสตร์ 1	1.5	ค21102 คณิตศาสตร์ 2	1.5
101 วิทยาศาสตร์ 1	1.5	ว21102 วิทยาศาสตร์ 2	1.5
101 สังคมศึกษา 1	1.5	ส21103 สังคมศึกษา 2	1.5
102 ประวัติศาสตร์ 1	0.5	ส21104 ประวัติศาสตร์ 2	0.5
101 สุขศึกษา 1	0.5	พ21103 สุขศึกษา 1	0.5
102 พลศึกษา (วอลเลย์บอล) 1	0.5	พ21104 พลศึกษา (มวยไทย) 2	0.5
101 ทักษะศิลป์ 1	0.5	ศ21103 ทักษะศิลป์ 1	0.5
102 ดนตรี 1	0.5	ศ21104 นาฏศิลป์ 1	0.5
101 การงานอาชีพ 1	1	ง21102 เทคโนโลยีสารสนเทศ 1	1
101 ภาษาอังกฤษ	1.5	อ21102 ภาษาอังกฤษ	1.5
วิชาเพิ่มเติม (เลือกเรียน 2.5 หน่วยกิต)	2.5	รายวิชาเพิ่มเติม (เลือกเรียน 2.5 หน่วยกิต)	2.5
201 ห้องสมุดเพื่อการค้นคว้า	1	ท21202 เสริมทักษะภาษา	1
203 คณิตศาสตร์เข้มข้น 1	1.5	ค21204 คณิตศาสตร์เข้มข้น 2	1.5
201 วิทยาศาสตร์เสริม	1.5	ว21202 วิทยาศาสตร์เสริม	1.5
201 กีฬาและนันทนาการ บิลเลียด)	0.5	พ21202 กีฬาและนันทนาการ (วอลเลย์บอล)	0.5
201 องค์ประกอบศิลป์	1	ศ21203 วาดภาพเขียนภาพ	1
202 ดนตรีไทย 1	1	ศ21204 ดนตรีไทย 2	1
201 ภาษาอังกฤษฟัง-พูด 1	1.5	ง21201 อาหารในชีวิตประจำวัน	1
201 ชุมชนของเรา	1	ง21202 งานประดิษฐ์	1
		ง21203 งานปักด้วยมือ	1
		ง21204 พืชผักสวนครัว	1
		อ21202 ภาษาอังกฤษฟัง-พูด 2	1.5

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60
ลูกเสือ-เนตรนารี-ยุวภาษา	20	ลูกเสือ-เนตรนารี-ยุวภาษา	20
แนะแนว	20	แนะแนว	20
ชุมนุม / โครงการ	15	ชุมนุม / โครงการ	10
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	5	กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10
**			

แบบที่ 2

ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
รายวิชาพื้นฐาน	หน่วยกิต	รายวิชาพื้นฐาน	หน่วยกิต
ท21101 ภาษาไทย 1	1.5	ท21102 ภาษาไทย 2	1.5
ค21101 คณิตศาสตร์ 1	1.5	ค21102 คณิตศาสตร์ 2	1.5
ว21101 วิทยาศาสตร์ 1	1.5	ว21102 วิทยาศาสตร์ 2	1.5
ส21101 สังคมศึกษา 1	1.5	ส21103 สังคมศึกษา 2	1.5
ส21102 ประวัติศาสตร์ 1	0.5	ส21104 ประวัติศาสตร์ 2	0.5
พ21101 สุขศึกษา 1	0.5	พ21103 สุขศึกษา 2	0.5
พ21102 พลศึกษา 1	0.5	พ21104 พลศึกษา 2	0.5
ศ21101 ศิลปะ 1	1.0	ศ21102 ศิลปะ 2	1.0
ง21101 การงานอาชีพและเทคโนโลยี 1	1.0	ง21102 การงานอาชีพและเทคโนโลยี 2	1.0
อ21101 ภาษาอังกฤษ 1	1.5	อ21102 ภาษาอังกฤษ 2	1.5
รวมเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐาน / หน่วยกิต	11.0	รวมเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐาน / หน่วยกิต	11.0
รายวิชาเพิ่มเติม		รายวิชาเพิ่มเติม	
ค21201 เสริมทักษะคณิตศาสตร์ 1	1.0	ค21202 เสริมทักษะคณิตศาสตร์ 2	1.0
ว21201 ของเล่นเชิงวิทยาศาสตร์ 1	0.5	ว21202 ของเล่นเชิงวิทยาศาสตร์ 2	0.5
อ21201 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1	0.5	อ21202 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2	0.5
จ21201 ภาษาจีน 1	0.5	จ21202 ภาษาจีน 2	0.5
รวมเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม / หน่วยกิต	2.5	รวมเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม / หน่วยกิต	2.5
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	
แนะแนว	20	แนะแนว	20
ลูกเสือ / เนตรนารี	15	ลูกเสือ / เนตรนารี	15
กิจกรรมชมรม	15	กิจกรรมชมรม	15
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10	กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10
รวมเวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60	รวมเวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60

5. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากรและผู้เข้ารับการฝึกอบรมท่านอื่นๆใน ประเด็นต่อไปนี้

ประเด็นที่ 2.2 : ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา แบบที่ 1 และ แบบที่ 2 ในการจัดรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชาเพิ่มเติม

6. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทำแบบประเมินตนเอง

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดผล

1. การเข้าร่วมกิจกรรมในกระดานสนทนา (Web board)
2. การทำแบบประเมินตนเอง

เกณฑ์การประเมินผล

1. เข้าร่วมในกระดานสนทนา Web board
2. ทำแบบประเมินตนเอง

วิทยาลัย
 สาขาวิชา
 ศึกษาศาสตร์
 การพัฒนศึกษา
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
 รัตนโกสินทร์

UTQ-101

**หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 /การวัดประเมินผล**

หน่วยที่ ๒ หลักสูตรผู้เรียน : การจัดการเรียนรู้และวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. มีความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน
2. มีความเข้าใจบทบาทและ ความสำคัญของการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ อิงมาตรฐาน
3. สามารถวิเคราะห์การออกแบบการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลที่สะท้อนมาตรฐาน การเรียนรู้

สาระสำคัญ

1. การนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน
2. บทบาทและความสำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
3. การออกแบบการเรียนรู้และการวัดประเมินผลอิงมาตรฐาน

กิจกรรมดำเนินการจัดอบรม

1. ผู้เรียนฟังคำบรรยาย เรื่อง “ หลักสูตรผู้ชั้นเรียน: การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง” โดย click ที่ เมนู บทบรรยาย
2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล จาก

ใบความรู้ที่ 3.1 : เรื่อง “ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน” โดย click ที่ เมนู เอกสารประกอบการฝึกอบรม และ ใบความรู้ที่ 3.2 : เรื่อง “ บทบาทและความสำคัญของการวัดและประเมินผลที่สะท้อน มาตรฐาน” โดย click ที่ เมนู เอกสารประกอบการฝึกอบรม

“การออกแบบหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน”

การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการจัดทำหลักสูตรอิงมาตรฐาน เพราะหน่วยการเรียนรู้จะมีรายละเอียดของเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การวัดและประเมินผล ซึ่งจะนำมาตรฐานไปสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างแท้จริง รัชฎาการศึกษาในยุคที่ผ่านมาเน้นการสอนเนื้อหาสาระ ดังนั้นรูปแบบหลักสูตรการเรียนการสอนในยุคก่อนจึงมีลักษณะเป็นหลักสูตรอิงเนื้อหา (Content-based curriculum) การวัดประเมินผลในหลักสูตรรูปแบบนี้ก็เน้นที่การจดจำ

เนื้อหาให้ได้มากที่สุด และเกณฑ์การวัดประเมินผลก็กำหนดเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Objectives) การจัดทำหลักสูตรลักษณะนี้ให้ความสำคัญกับ การเรียนรู้เนื้อหา และการท่องจำ

หลักสูตรแบบอิงมาตรฐานเน้นการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเป็นเป้าหมาย (Standards-based unit) มีการกำหนดแก่นเรื่องของหน่วย (Theme) ซึ่งเอื้อต่อการหลอมรวมเนื้อหาของศาสตร์สาขาต่างๆ เข้าด้วยกันเป็นหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ และกำหนดงานให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อฝึกฝนและเป็นร่องรอยสำหรับ ประเมินว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถถึงระดับที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐานหรือไม่ ดังนั้นมาตรฐานที่เป็นเป้าหมายในแต่ละหน่วยการเรียนรู้อาจมีได้หลายมาตรฐาน และอาจมาจากหลากหลายสาขาวิชา และอาจมีทั้งมาตรฐานที่เป็นเนื้อหา มาตรฐานที่เน้นทักษะกระบวนการ การจัดการเรียนรู้เป็นหน่วยลักษณะนี้ เนื้อหาสาระ และกิจกรรมจึงเป็นเพียงหนทาง ที่จะนำพาผู้เรียนไปถึงหลักชัย คือมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ผู้เรียนอาจบรรลุถึงมาตรฐานเดียวกันด้วยเนื้อหาและวิธีการที่แตกต่างกันได้ นักวิชาการ และนักพัฒนาหลักสูตรในยุคปัจจุบันเชื่อว่า หลักสูตรลักษณะนี้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นอย่างแท้จริง กระบวนการ และขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรมีความยืดหยุ่น

ในการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนอิงมาตรฐานนั้น สามารถทำได้หลายรูปแบบ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้บรรลุถึงเป้าหมายเดียวกัน มิได้มีการกำหนดหรือจัดลำดับขั้นตอนที่แน่นอนตายตัว ขึ้นอยู่กับเหตุผล วัตถุประสงค์ และความจำเป็นของแต่ละบริบท เช่น อาจเริ่มต้นจากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด หรืออาจเริ่มจากการกำหนดหัวข้อ/ประเด็นปัญหาที่น่าสนใจ หรือเริ่มจากบทเรียนที่มีอยู่เดิม แล้ว โดยเชื่อมโยงหัวข้อหรือบทเรียนนั้นๆ ว่าสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ใดบ้าง อย่างไรก็ตาม รูปแบบที่เป็นที่รู้จักและใช้อย่างแพร่หลายที่สุดคือการออกแบบย้อนกลับ (Backward design) ซึ่งเป็น รูปแบบหนึ่ง ที่ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรจำนวนมากเสนอแนะว่าเป็นการออกแบบที่มีประสิทธิภาพในการ พัฒนาผู้เรียน ไปสู่มาตรฐาน โดยการเอาผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการ การออกแบบหลักสูตรลักษณะนี้จะ เริ่มต้นจากการ วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นเป้าหมายของหน่วยการเรียนการสอน แล้วจึงกำหนด ชิ้นงานหรือภาระงานที่ต้องการให้ผู้เรียนปฏิบัติ และกำหนดเกณฑ์ในการประเมินงานก่อน การกำหนด กิจกรรมการเรียนการสอนการเริ่มต้นแต่ละวิธีมีทั้งข้อดีและข้อจำกัดครูผู้สอนจึงควรใช้วิธีการ ที่หลากหลาย และพิจารณาตามความเหมาะสม

แนวการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบอิงมาตรฐาน

กระบวนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบอิงมาตรฐานมีความยืดหยุ่น สามารถปรับลำดับโดยเริ่มจากจุดใดก่อน-หลังได้ตามความเหมาะสม เช่น อาจเริ่มจากการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และวิเคราะห์คำสำคัญในมาตรฐานและตัวชี้วัด เพื่อกำหนดสาระหลักหรือกิจกรรม หรืออาจเริ่มจากประเด็นปัญหาสำคัญในห้องเรียนหรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ แล้วจึงพิจารณาว่าประเด็นปัญหาดังกล่าวเชื่อมโยงกับมาตรฐานข้อใด แนวทางการจัดจำหน่ายการเรียนรู้ที่จะนำเสนอต่อไปนี้เป็นเพียงแนวทางตัวอย่าง 2 รูปแบบ คือ แบบที่เริ่มจากการกำหนดและวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และแบบที่เริ่มจากประเด็นปัญหาในห้องเรียนหรือประเด็นที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน

แนวการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบอิงมาตรฐาน

รูปแบบที่ 1 แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้เริ่มจากการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

หน่วยการเรียนรู้ รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2 แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้เริ่มจากการกำหนดปัญหาสำคัญในท้องถิ่นหรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ

ขั้นตอนที่นำเสนอเป็นแนวทางทั้ง 2 รูปแบบข้างต้น เป็นขั้นตอนคิดในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบอิงมาตรฐานมีความยืดหยุ่น ไม่จำเป็นต้องเริ่มจากมาตรฐานก่อนเสมอ และในกระบวนการแต่ละขั้นนั้น อาจไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับตามที่เห็นในแผนผัง ครู

สามารถปรับเปลี่ยนนำขึ้นใจขึ้นก่อนก็ได้ตามความถนัดและความเหมาะสมของแต่ละเรื่องที่จะสอน แต่ในที่สุดต้องสามารถบอกได้ว่า เมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้แล้วนักเรียนบรรลุมาตรฐานและตัวชี้วัดใด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยนำพาผู้เรียน ไปสู่คุณภาพตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัดที่เป็นเป้าหมายของหน่วย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และมีความหลากหลาย ทันสมัย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และธรรมชาติของวิชา ให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหรือเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ได้ตามความสนใจ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก คอยให้ความช่วยเหลือเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณภาพตามเป้าหมาย การวัดประเมินผลในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะต้องสอดคล้องสัมพันธ์กับเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนของหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งในรายวิชาพื้นฐานจะมีตัวชี้วัดเป็นเป้าหมาย และมีผลการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในรายวิชาเพิ่มเติม การประเมินที่ดีจะต้องมีเกณฑ์และคำอธิบายคุณภาพงานที่ชัดเจนและบ่งบอกคุณภาพงานในแต่ละระดับ ควรมีการประเมินอย่างสม่ำเสมอ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย จากแหล่งข้อมูลหลายๆแหล่ง เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่สะท้อนความรู้ความเข้าใจที่แท้จริงของผู้เรียน หากยังไม่บรรลุคุณภาพที่กำหนดจะต้องหาวิธีการช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาสูงสุดเต็มตามศักยภาพ

“บทบาทและความสำคัญของการวัดและประเมินผลอิงมาตรฐาน”

มาตรฐานและการประเมินผลมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด การวัดและประเมินผลถือว่าเป็นจุดที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งของการจัดทำหลักสูตรแบบอิงมาตรฐาน แนวคิดด้านการศึกษาในยุคปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนจากยุคที่เน้นพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ซึ่งวัดประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ย่อย เป็นยุคที่ให้ความสำคัญแก่การประเมินในองค์รวม โดยเทียบเคียงกับมาตรฐานเป็นสำคัญ นักวิชาการในยุคของการปฏิรูปการศึกษาที่มีมาตรฐานเป็นเป้าหมาย ต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างประสบความสำเร็จนั้น มาตรฐานต้องเป็นตัวเทียบเคียงในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกๆระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับชาติ ระดับท้องถิ่นหรือเขตพื้นที่การศึกษา และที่สำคัญที่สุดคือ ระดับสถานศึกษา และระดับชั้นเรียน

ดังนั้นเกณฑ์ต่างๆ หรือร่องรอยหลักฐานในการประเมินผลการเรียนจะต้องเชื่อมโยงและสะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้อย่างชัดเจน และมีความชัดเจนในการที่จะบ่งชี้ได้ว่าผู้เรียนบรรลุถึงมาตรฐานหรือไม่ เพียงใด หากยังไม่บรรลุมีจุดใดบ้างที่จะต้องพัฒนา ข้อมูลจากการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนนี้ นับเป็นข้อมูลสำคัญมากในการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติให้มีคุณภาพตามที่มุ่งหวังต่อไป

แนวการให้คะแนนเพื่อใช้ในการประเมินระดับชั้นเรียน

การประเมินระดับชั้นเรียนเพื่อตรวจสอบว่านักเรียนว่ามีความรู้และสามารถทำอะไรได้ตามมาตรฐานหลักสูตร ครูจะต้องสร้างเกณฑ์การประเมินชิ้นงานหรือการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการให้คะแนน โดยเกณฑ์การประเมินจะสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละครั้งของการปฏิบัติงานนั้น ๆ

การกำหนดเกณฑ์การประเมิน

การประเมินโดยใช้ Rubric เป็นรูปแบบที่ใช้กันมากในการประเมินแบบอิงมาตรฐาน เป็นแนวทางในการให้คะแนน (Scoring Guide) ซึ่งสามารถที่จะแยกแยะระดับต่าง ๆ ของความสำเร็จในการเรียนหรือการปฏิบัติของนักเรียนได้อย่างชัดเจนจากระดับดีมากไปจนถึงต้องปรับปรุง ครูและนักเรียนควรจะร่วมกันกำหนดเกณฑ์การประเมิน ซึ่งควรจะทำให้เสร็จก่อนที่นักเรียนจะได้ลงมือปฏิบัติงานชิ้นนั้น เกณฑ์การประเมินนั้นนอกจากจะใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสอนอีกด้วย เพราะเกณฑ์การประเมินนั้น เปรียบเสมือนเป้าหมายในการเรียนที่นักเรียนจะต้องรับทราบ ดังนั้นการประเมินการปฏิบัติ นั้นต้องกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจนและเกณฑ์ในการให้คะแนนจะต้องมีระดับการวัดคงที่ และมีการบรรยายถึง

คุณลักษณะที่สำคัญ (Performance Discription) ให้แก่ครู ผู้ปกครอง และบุคคลอื่น ๆ ที่สนใจทำให้ทราบว่านักเรียนทำอะไรได้บ้างรู้อะไรบ้างและยังช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ตัวอย่างของเกณฑ์การประเมินงานเขียน

ระดับคะแนน	ลักษณะของงาน
3 (ดี)	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนได้ตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้ - มีการจัดระบบการเขียน เช่น มีคำนำ เนื้อหา และบทสรุปอย่างชัดเจน - ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย - มีแนวคิดที่น่าสนใจ ใช้ภาษาสละสลวย
2 (ผ่าน)	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนได้ตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้ - มีการจัดระบบการเขียน เช่น มีคำนำ เนื้อหา และบทสรุป - ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน - ใช้คำศัพท์ที่เหมาะสม
1 (ต้องปรับปรุง)	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนไม่ตรงประเด็น - ไม่มีการจัดระบบการเขียน - ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน - ใช้คำศัพท์ที่ไม่เหมาะสม
0	- ไม่มีผลงาน

เกณฑ์การประเมิน แบบรูบริคส่วนใหญ่จะประกอบด้วย 3-5 ระดับ เกณฑ์การประเมิน 3 ระดับจะเป็นที่นิยมใช้กันมาก เนื่องจากการใช้เกณฑ์ 3 ระดับนั้นจะง่ายต่อการกำหนดรายละเอียด ซึ่งจะยึดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย และต่ำกว่าค่าเฉลี่ย หรือเมื่อเทียบกับเคียงกับมาตรฐานก็คือระดับสูงกว่ามาตรฐาน ระดับมาตรฐาน และต่ำกว่ามาตรฐานนอกจากง่ายต่อการกำหนดค่าแล้ว ยังง่ายต่อการตรวจให้คะแนนอีกด้วย เนื่องจากความแตกต่างระหว่างระดับของเกณฑ์ทั้ง 3 ระดับนั้นจะแตกต่างกันอย่างชัดเจน แต่ถ้าใช้ 5 หรือ 6 ระดับ ความแตกต่างระหว่างระดับ จะแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยซึ่งทำให้ยากต่อการตรวจให้คะแนน ถ้าต้องการกำหนดเกณฑ์ 5 หรือ 6 ระดับ วิธีการที่จะช่วยให้การกำหนดเกณฑ์ง่ายขึ้น ครูอาจจะสุ่มตัวอย่างงานของนักเรียนมาตรวจแล้วแยกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มงานที่มีคุณภาพดี ปานกลาง และต้องปรับปรุง แล้วตรวจสอบลักษณะที่เป็น ตัวจำแนกระหว่างงานที่มีคุณภาพดี ปานกลาง และต้องปรับปรุง โดยพิจารณาจากแต่ละส่วนของงาน

ซึ่งแต่ละส่วนจะต้องกำหนดแนวทางการให้คะแนน โดยมีคำนิยามหรือคำอธิบายลักษณะของงานในส่วนนั้นๆในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน

3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแสดงความคิดเห็นทางกระดานสนทนา (Web board) ในประเด็น ต่อไปนี้

ประเด็นที่ 3.1 : ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับบทบาทและ ความสำคัญของการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐาน

4. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง “การวิเคราะห์กรณีศึกษาการออกแบบการเรียนรู้และการวัดประเมินผลที่สะท้อนมาตรฐาน” โดย click ที่นี่

UTQ online e-Training Course
ใบงานที่ 3.1
เรื่อง การวิเคราะห์กรณีศึกษาการออกแบบการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลที่สะท้อนมาตรฐาน
โครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ ภายใต้ปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง
(Upgrading Teacher Qualification Through the Whole System: UTQ)

กรณีศึกษาที่ 1 และ 2 มีเป้าหมายตัวชี้วัดเดียวกันในการจัดการเรียนรู้ แต่การออกแบบชิ้นงาน/ภาระงาน รวมทั้งเกณฑ์การประเมินผลแตกต่างกัน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับความถูกต้องเหมาะสม ข้อดี ข้อจำกัดของการกำหนดชิ้นงาน/ภาระงาน และเกณฑ์การประเมินของคุณครูเล็ก และคุณครูน้อย โปรดแสดงความคิดเห็น

กรณีศึกษาที่ 1 (คุณครูเล็ก)

หน่วยการเรียนรู้ ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม

รายวิชา วิทยาศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เวลาเรียน ๖ ชั่วโมง

ตัวชี้วัด

ว ๒.๑ ป๖/๑ สืบค้นและอภิปรายความสัมพันธ์ของกลุ่มสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่ต่างๆ

ว ๒.๑ ป๖/๒ อธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิต ในรูปของโซ่อาหาร และสายใยอาหาร

ว ๒.๑ ป๖/๓ สืบค้นข้อมูลและอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิต กับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น

ภาระงาน/ชิ้นงานรวบยอด

สำรวจความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในท้องถิ่น เกี่ยวกับห่วงโซ่อาหาร สายใยอาหารและ
ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต และนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ โดยนำเสนอด้วย แผนภาพ แสดงให้
เห็นถึงความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิต (งานเดี่ยว)

เกณฑ์การให้คะแนนแผนภาพ

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
๑. องค์ประกอบ	มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน เช่น มีชนิดของสิ่งมีชีวิต ลูกศรแสดงทิศทางการถ่ายทอดพลังงาน และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ได้ถูกต้อง	มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน เช่น มีชนิดของสิ่งมีชีวิต ลูกศรแสดงทิศทางการถ่ายทอดพลังงาน แต่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ไม่ถูกต้อง	มีองค์ประกอบสำคัญไม่ครบถ้วน และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ไม่ถูกต้อง
๒. ความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูล	-ข้อมูลการนำเสนอครบถ้วน ถูกต้อง ประกอบด้วย ผู้ผลิต ผู้บริโภค ผู้ย่อยสลาย -ระบุจำนวนห่วงโซ่อาหารในสายใยอาหารได้ถูกต้อง -แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต	ข้อมูลการนำเสนอไม่ครบถ้วน ขาดข้อมูลการนำเสนอบางประเด็นจึงจะครบถ้วน	ข้อมูลการนำเสนอไม่ครบถ้วน

กรณีศึกษาที่ 2 (คุณครูน้อย)

หน่วยการเรียนรู้ ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม

รายวิชา วิทยาศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เวลาเรียน ๖ ชั่วโมง

ตัวชี้วัด

ว ๒.๑ ป๖/๑ สำรวจและอภิปรายความสัมพันธ์ของกลุ่มสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่ต่างๆ

ว ๒.๑ ป๖/๒ อธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิต ในรูปของโซ่อาหาร และสายใยอาหาร

ว ๒.๑ ป๖/๓ สืบค้นข้อมูลและอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิต กับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น

ภาระงาน/ชิ้นงานรวบยอด

รายงาน การสำรวจสิ่งมีชีวิต ให้นักเรียนไปสำรวจสิ่งมีชีวิตบริเวณชุมชน (งานกลุ่ม)

เกณฑ์การให้คะแนน การดำเนินงาน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน		
	3 (8-10 คะแนน)	2 (5-7 คะแนน)	1 (ต่ำกว่า 5 คะแนน)
การวางแผนการดำเนินงาน	วางแผนการดำเนินงานตามขั้นตอนชัดเจน ถูกต้อง	วางแผนการดำเนินงาน ใช้ขั้นตอนไม่ถูกต้อง	ไม่มีการวางแผนการดำเนินงาน

เกณฑ์การให้คะแนนรายงาน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน		
	3 (8-10 คะแนน)	2 (5-7 คะแนน)	1 (ต่ำกว่า 5 คะแนน)
เนื้อหา	รายงานสัมพันธ์กัน และถูกต้องตามหัวข้อที่กำหนด มีการเชื่อมโยงให้เห็นถึงเป็นสายใยอาหาร	รายงานถูกต้องตามหัวข้อที่กำหนด มีการเชื่อมโยงให้เห็นถึงเป็นสายใยอาหาร	รายงานไม่สอดคล้องกับหัวข้อที่กำหนด
ความสวยงาม	ออกแบบได้สวยงาม น่าอ่าน ดึงดูดความสนใจ การจัดรูปแบบรายงานเป็นระเบียบเรียบร้อย	จัดรูปแบบรายงานเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงามพอใช้ได้	จัดรูปแบบรายงานไม่เรียบร้อย
การนำเสนอรายงาน	นำเสนอได้ชัดเจน คล่องแคล่ว มีความมั่นใจในตนเอง	นำเสนอได้ชัดเจน คล่องแคล่ว แต่ไม่มั่นใจในตนเอง	นำเสนอไม่น่าสนใจ

5. ผู้เข้ารับการอบรมแสดงความคิดเห็นทางกระดานสนทนา (Webboard) เกี่ยวกับกรณีศึกษาในประเด็นที่ ประเด็นที่ 3.2 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับความถูกต้อง เหมาะสม และข้อดี/ข้อจำกัด ของ การกำหนดชิ้นงาน/ภาระงาน และเกณฑ์การประเมินผลจากกรณีศึกษาทั้งสองกรณีในใบงานที่ 3.1
6. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรมรายวิชา UTQ-101

แบบทดสอบก่อนการอบรมรายวิชา UTQ 101

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและแนวทางการวัดประเมินผล

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย (x) ลงหน้าข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการกระจายอำนาจให้โรงเรียนมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

- ไม่จริงเพราะโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางไม่เปิดช่องให้ปรับตามบริบทเลย
- จริงเพราะโรงเรียนเป็นผู้อนุมัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาได้เอง
- ไม่จริงเพราะสถานศึกษาไม่สามารถกำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นได้เอง
- จริงเพราะนักเรียนทุกคนได้รับการศึกษาตามความถนัดและความสามารถ

2. ข้อใดไม่ใช่ประเด็นการเปลี่ยนแปลงจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

สู่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

- มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น -> ตัวชี้วัดชั้นปีในการศึกษาภาคบังคับ
- หลักสูตรเน้นเนื้อหา -> หลักสูตรอิงมาตรฐาน
- เวลาเรียนรวมแต่ละปี -> เวลาเรียนขั้นต่ำแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
- ประเมินตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง -> ประเมินผลตามตัวชี้วัด

3. ข้อปฏิบัติใดของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับข้อกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ระดับประถมศึกษาปรับเวลาเรียนพื้นฐานได้ตามความเหมาะสม
- มัธยมศึกษาต้องจัดรายวิชาเพิ่มเติมตามที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลาง
- ระดับประถมศึกษาต้องจัดรายวิชาเพิ่มเติมทุกระดับชั้น

- ต้องจัดกิจกรรมชุมนุมในทุกระดับชั้นในมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. หลักสตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสิ่งใดต่อไปนี้ เป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- มาตรฐานการเรียนรู้
- สาระการเรียนรู้แกนกลาง 8 กลุ่ม
- หลักการของหลักสูตร

5. ข้อความที่ปรากฏข้างล่างนี้ เป็นข้อมูลส่วนใดของเอกสารกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น

- เป้าหมาย/จุดเน้น
- สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
- การประเมินคุณภาพระดับท้องถิ่น
- สาระการเรียนรู้พื้นฐาน

6. การวางแผนและดำเนินการใช้ วิจัยและพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

เป็นบทบาทหน้าที่ของใครต่อไปนี้

- ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญของ สพฐ.
- ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ
- คณะครูและผู้บริหารสถานศึกษา
- นักวิชาการ คณาจารย์ สถาบันอุดมศึกษา

7. ข้อใดต่อไปนี้ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนดเพิ่มขึ้น

- สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม
- โครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน
- กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
- ความต้องการของสถานศึกษาและท้องถิ่น

8. การจัดเวลาเรียนและการตัดสินผลการเรียนปัจจุบันดำเนินการตามข้อใด

- ประถมศึกษาจัดเวลาเรียนและตัดสินผลการเรียนเป็นรายปี
- มัธยมศึกษาจัดเวลาเรียนและตัดสินผลการเรียนเป็นรายปี
- มัธยมศึกษาจัดเวลาเรียนและตัดสินผลการเรียนเป็นรายภาค
- ประถมศึกษาจัดเวลาเรียนและตัดสินผลการเรียนเป็นรายภาค

9. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนข้อใดครอบคลุมตามที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลาง

- แนะนำ ลูกเสือ ชุมนวม
- ลูกเสือ-เนตรนารี ชุมนวม กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

- แนະแนว กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมค่าย
- แนະแนว กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ลูกเสือ

10. เมื่อสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องจัดทำสิ่งใดต่อไปนี้เป็นคู่กันไป

- วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัด
- การออกแบบหน่วยการเรียนรู้
- จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร
- โครงสร้างรายวิชา ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด

11. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานคาดหวังสิ่งใดให้เกิดกับผู้เรียนมากที่สุด

- คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้
- ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
- การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- การเรียนรู้แบบบูรณาการ

12. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีจุดมุ่งหมายอะไร

- เพื่อพัฒนาการเรียนรู้
- เพื่อตัดสินผลการเรียน
- เพื่อเน้นการปฏิบัติตามสภาพจริง
- เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และตัดสินผลการเรียน

13. การประเมินเพื่อตัดสินผลมีความหมายตรงกับต่อไปนี้

- เพื่อตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียน
- เพื่อใช้แก้ปัญหาการเรียนรู้
- เพื่อออกแบบกระบวนการจัดการเรียนให้เหมาะสม
- เพื่อวินิจฉัยความรู้ความสามารถของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

14. การจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลมีเป้าหมายเดียวกันคืออะไร

- หน่วยการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
- สื่อการสอนที่เหมาะสม
- นักเรียนที่มีคุณภาพ

15. ข้อใดต่อไปนี้เป็นไม่ใช่องค์ประกอบของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- โครงสร้างเวลาเรียน
- มาตรฐานการเรียนรู้
- คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน
- เกณฑ์การจบหลักสูตร

16. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

- ส่วนกลางกำหนดสาระการเรียนรู้แกนกลาง ซึ่งเป็นเป้าหมายการวัดประเมินผล แต่ละระดับชั้น
- เขตพื้นที่การศึกษากำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพื่อให้สถานศึกษาในเขตใช้ใน การจัดการเรียนรู้

- สถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มเติมในส่วนสาระตามความต้องการของท้องถิ่น หรือ ส่วนที่ติดการเน้นได้
- สถานศึกษาสามารถกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการ

17. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กับ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

มีหลักการเดียวกันคืออะไร ?

- ยึดสาระการเรียนรู้แกนกลางเป็นหลัก
- เป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน
- มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญ
- มีวิสัยทัศน์แกนกลางเพื่อความเป็นเอกภาพ

18. องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา

- คำอธิบายรายวิชา
- มาตรฐานการเรียนรู้
- สาระการเรียนรู้พื้นฐาน
- เกณฑ์การประเมินกลุ่มสาระการเรียนรู้

19. ข้อใดต่อไปนี่ไม่ต้องผ่านการอนุมัติการใช้จากคณะกรรมการสถานศึกษา

- โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
- คำอธิบายรายวิชา
- เกณฑ์การจบหลักสูตร
- หน่วยการเรียนรู้

20. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา มีสิ่งสำคัญอะไรบ้าง ?

- กำหนดรายวิชาที่จัดสอนแต่ละปี/ภาคเรียน เวลาเรียนหรือหน่วยกิต
- ความต้องการของท้องถิ่น/สถานศึกษา/เขตพื้นที่การศึกษา
- เกณฑ์การจบการศึกษาของผู้เรียน / สถานศึกษา
- หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้

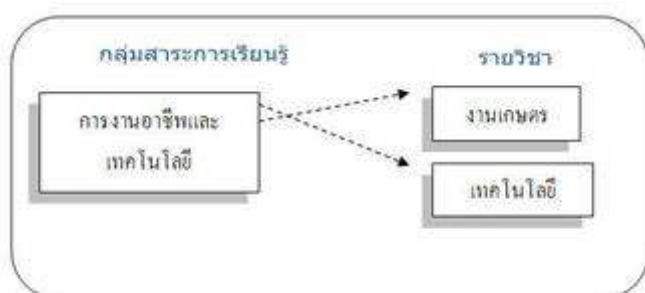
21. รายวิชาพื้นฐานในหลักสูตรสถานศึกษากำหนดมาจากสิ่งใด ?

- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- จุดหมายของหลักสูตรแกนกลาง
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลาง
- มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง

22. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่กิจกรรมพัฒนานักเรียน ?

- กิจกรรมแนะแนวศึกษาต่อ
- กิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์
- กิจกรรมไหว้ครู
- กิจกรรมชุมนุมวาดภาพ

23. ผังความคิดต่อไปนี้ต้องการสื่อสารอะไร

- การนำความรู้ ทักษะ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ไปกำหนดเป็นรายวิชา
- การนำความรู้ ทักษะ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ไปเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา
- มาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีประกอบด้วย 2 สาระ
- ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีประกอบด้วย 2 รายวิชา

24. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สถานศึกษากำหนดข้อใดครอบคลุมตามข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลาง

- แนะนำ ลูกเสือ ชุมนวม
- แนะนำ ลูกเสือ-เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์
- แนะนำ ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมเพื่อสังคมฯ
- แนะนำ ลูกเสือ-เนตรนารีหรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมเพื่อสังคมฯ

25. จุดเน้นของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้กำหนดสิ่งใดเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนา ด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน

- สมรรถนะสำคัญ
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- วิสัยทัศน์
- สาระการเรียนรู้แกนกลาง

26. การเชื่อมโยงจากหลักสูตรสถานศึกษาสู่การเรียนการสอนและวัดประเมินผลมีสิ่งใดต่อไปนี้เป็นตัวเชื่อม ?

- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กับ ตัวชี้วัด
- คำอธิบายรายวิชา กับ โครงสร้างรายวิชา
- เกณฑ์การจบหลักสูตร กับ หน่วยการเรียนรู้

- โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา กับ เกณฑ์การตัดสิน

27. จุดมุ่งหมายสำคัญของการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

- เพื่อพัฒนาการเรียนรู้
- เพื่อตัดสินผลการเรียน
- เพื่อเน้นการปฏิบัติตามสภาพจริง
- เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และตัดสินผลการเรียน

28. บทบาทสำคัญในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ครูต้องคำนึงถึงมากที่สุดคืออะไร ?

- ใช้การวัดผลเป็นเครื่องมือการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้
- ใช้การประเมินเป็นเป้าหมายของการจัดกลุ่มผู้เรียนตามศักยภาพ
- ใช้การประเมินเป็นกลไกในการพัฒนา ช่วยเหลือผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย
- ใช้การวัดและประเมินประสิทธิภาพการสอน

29. เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) ควรใช้กับการประเมินลักษณะใด

- การประเมินเชิงคุณภาพ
- การประเมินแบบอิงกลุ่ม
- การประเมินเชิงปริมาณ
- ถูกหมดทุกข้อ

30. การประเมินระดับใดที่ประเมินได้ตรงและสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานมากที่สุด

- ระดับระดับชั้นเรียน
- ระดับสถานศึกษา
- ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
- ระดับชาติ

แบบทดสอบหลังการฝึกอบรม(Post-test)ส่งกระดาษคำตอบ ปิด

คำชี้แจง : เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ทำเครื่องหมาย o ลงหน้าข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการกระจายอำนาจให้โรงเรียน มีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

- ไม่จริงเพราะโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางไม่เปิดช่องให้ปรับตามบริบทเลย
- จริงเพราะโรงเรียนเป็นผู้อนุมัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาได้เอง
- ไม่จริงเพราะสถานศึกษาไม่สามารถกำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นได้เอง
- จริงเพราะนักเรียนทุกคนได้รับการศึกษาตามความถนัดและความสามารถ

2. ข้อใดไม่ใช่ประเด็นการเปลี่ยนแปลงจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สู่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

- มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น -> ตัวชี้วัดชั้นปีในการศึกษาภาคบังคับ
- หลักสูตรเน้นเนื้อหา -> หลักสูตรอิงมาตรฐาน
- เวลาเรียนรวมแต่ละปี -> เวลาเรียนขั้นต่ำแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
- ประเมินตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง -> ประเมินผลตามตัวชี้วัด

3. ข้อปฏิบัติใดของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับข้อกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ระดับประถมศึกษาปรับเวลาเรียนพื้นฐานได้ตามความเหมาะสม
- มัธยมศึกษาต้องจัดรายวิชาเพิ่มเติมตามที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลาง
- ระดับประถมศึกษาต้องจัดรายวิชาเพิ่มเติมทุกระดับชั้น
- ต้องจัดกิจกรรมชุมนุมในทุกระดับชั้นในมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสิ่งใดต่อไปนี้เป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- มาตรฐานการเรียนรู้
- สาระการเรียนรู้แกนกลาง 8 กลุ่ม
- หลักการของหลักสูตร

5. ข้อความที่ปรากฏข้างล่างนี้ เป็นข้อมูลส่วนใดของเอกสารรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น

- เป้าหมาย/จุดเน้น
- สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
- การประเมินคุณภาพระดับท้องถิ่น
- สาระการเรียนรู้พื้นฐาน

6. การวางแผนและดำเนินการใช้ วิจัยและพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา เป็นบทบาทหน้าที่ของใครต่อไปนี้

- ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญของ สพฐ.
- ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ
- คณะครูและผู้บริหารสถานศึกษา
- นักวิชาการ คณาจารย์ สถาบันอุดมศึกษา

7. ข้อใดต่อไปนี้ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนดเพิ่มขึ้น

- สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม
- โครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน
- กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
- ความต้องการของสถานศึกษาและท้องถิ่น

8. การจัดเวลาเรียนและการตัดสินผลการเรียนปัจจุบันดำเนินการตามข้อใด

- ประถมศึกษาจัดเวลาเรียนและตัดสินผลการเรียนเป็นรายปี
- มัธยมศึกษาจัดเวลาเรียนและตัดสินผลการเรียนเป็นรายปี
- มัธยมศึกษาจัดเวลาเรียนและตัดสินผลการเรียนเป็นรายภาค
- ประถมศึกษาจัดเวลาเรียนและตัดสินผลการเรียนเป็นรายภาค

9. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนข้อใดครอบคลุมตามที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลาง

- แนะนำ ลูกเสือ ชุมนุ่ม
- ลูกเสือ-เนตรนารี ชุมนุ่ม กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
- แนะนำ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมค่าย
- แนะนำ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ลูกเสือ

10. เมื่อสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องจัดทำสิ่งใดต่อไปนี้ควบคู่กันไป

- วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัด
- การออกแบบหน่วยการเรียนรู้
- จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร
- โครงสร้างรายวิชา ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด

11. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานคาดหวังสิ่งใดให้เกิดกับผู้เรียนมากที่สุด

- คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้
- ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
- การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- การเรียนรู้แบบบูรณาการ

12. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีจุดมุ่งหมายอะไร

- เพื่อพัฒนาการเรียนรู้
- เพื่อตัดสินผลการเรียน
- เพื่อเน้นการปฏิบัติตามสภาพจริง
- เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และตัดสินผลการเรียน

13. การประเมินเพื่อตัดสินผลมีความหมายตรงกับต่อไปนี้

- เพื่อตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียน
- เพื่อใช้แก้ปัญหาการเรียนรู้
- เพื่อออกแบบกระบวนการจัดการเรียนให้เหมาะสม
- เพื่อวินิจฉัยความรู้ความสามารถของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

14. การจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลมีเป้าหมายเดียวกันคืออะไร

- หน่วยการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ
- กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
- สื่อการสอนที่เหมาะสม
- นักเรียนที่มีคุณภาพ

15. ข้อใดต่อไปนี้เป็นไม่ใช่องค์ประกอบของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- โครงสร้างเวลาเรียน
- มาตรฐานการเรียนรู้
- คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน
- เกณฑ์การจบหลักสูตร

16. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

- ส่วนกลางกำหนดสาระการเรียนรู้แกนกลาง ซึ่งเป็นเป้าหมายการวัดประเมินผล แต่ละระดับชั้น
- เขตพื้นที่การศึกษากำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพื่อให้สถานศึกษาในเขตใช้ในการจัดการเรียนรู้
- สถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มเติมในส่วนสาระตามความต้องการของท้องถิ่น หรือ ส่วนที่ ต้องการเน้นได้
- สถานศึกษาสามารถกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการ

17. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กับ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 มีหลักการเดียวกันคืออะไร ?

- ยึดสาระการเรียนรู้แกนกลางเป็นหลัก
- เป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน
- มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญ
- มีวิสัยทัศน์แกนกลางเพื่อความเป็นเอกภาพ

18. องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา

- คำอธิบายรายวิชา
- มาตรฐานการเรียนรู้
- สาระการเรียนรู้พื้นฐาน
- เกณฑ์การประเมินกลุ่มสาระการเรียนรู้

19. ข้อใดต่อไปนี่ไม่ต้องผ่านการอนุมัติการใช้จากคณะกรรมการสถานศึกษา

- โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
- คำอธิบายรายวิชา
- เกณฑ์การจบหลักสูตร
- หน่วยการเรียนรู้

20. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา มีสิ่งสำคัญอะไรบ้าง ?

- กำหนดรายวิชาที่จัดสอนแต่ละปี/ภาคเรียน เวลาเรียนหรือหน่วยกิต
- ความต้องการของท้องถิ่น/สถานศึกษา/เขตพื้นที่การศึกษา
- เกณฑ์การจบการศึกษาของผู้เรียน / สถานศึกษา
- หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้

21. รายวิชาพื้นฐานในหลักสูตรสถานศึกษากำหนดมาจากสิ่งใด ?

- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- จุดหมายของหลักสูตรแกนกลาง
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลาง
- มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง

22. ข้อใดต่อไปนี่ไม่ใช่กิจกรรมพัฒนานักเรียน ?

- กิจกรรมแนะแนวศึกษาต่อ
- กิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์
- กิจกรรมไหว้ครู
- กิจกรรมชุมนุมวาดภาพ

23. ผังความคิดต่อไปนี่ต้องการสื่อสารอะไร

- การนำความรู้ ทักษะ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ไปกำหนดเป็นรายวิชา
- การนำความรู้ ทักษะ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ไปเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา
- มาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีประกอบด้วย 2 สาระ
- ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีประกอบด้วย 2 รายวิชา

24. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สถานศึกษากำหนดข้อใดครอบคลุมตามข้อกำหนดของหลักสูตร
แกนกลาง

- แนะนำ ลูกเสือ ชุมนวม
- แนะนำ ลูกเสือ-เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์
- แนะนำ ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมเพื่อสังคมฯ
- แนะนำ ลูกเสือ-เนตรนารีหรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมเพื่อสังคมฯ

25. จุดเน้นของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้กำหนดสิ่งใดเพื่อมุ่งเน้น
การพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน

- สมรรถนะสำคัญ
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- วิสัยทัศน์
- สาระการเรียนรู้แกนกลาง

26. การเชื่อมโยงจากหลักสูตรสถานศึกษาสู่การเรียนการสอนและวัดประเมินผลมีสิ่งใดต่อไปนี้
เป็นตัวเชื่อม ?

- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กับ ตัวชี้วัด
- คำอธิบายรายวิชา กับ โครงสร้างรายวิชา
- เกณฑ์การจบหลักสูตร กับ หน่วยการเรียนรู้
- โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา กับ เกณฑ์การตัดสิน

27. จุดมุ่งหมายสำคัญของการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้น
พื้นฐาน พ.ศ. 2551

- เพื่อพัฒนาการเรียนรู้
- เพื่อตัดสินผลการเรียน
- เพื่อเน้นการปฏิบัติตามสภาพจริง
- เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และตัดสินผลการเรียน

28. บทบาทสำคัญในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ครูต้องคำนึงถึงมากที่สุดคืออะไร ?

- ใช้การวัดผลเป็นเครื่องมือการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้
- ใช้การประเมินเป็นเป้าหมายของการจัดกลุ่มผู้เรียนตามศักยภาพ
- ใช้การประเมินเป็นกลไกในการพัฒนา ช่วยเหลือผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย
- ใช้การวัดและประเมินประสิทธิภาพการสอน

29. เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) ควรใช้กับการประเมินลักษณะใด

- การประเมินเชิงคุณภาพ
- การประเมินแบบอิงกลุ่ม
- การประเมินเชิงปริมาณ
- ถูกหมดทุกข้อ

30. การประเมินระดับใดที่ประเมินได้ตรงและสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานมากที่สุด

- ระดับระดับชั้นเรียน
- ระดับสถานศึกษา
- ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
- ระดับชาติ

ส่งกระดาษคำตอบ ปิด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ

การนำหลักสูตรแกนกลาง....สู่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

✕ ปิด

เริ่มทำแบบทดสอบเมื่อ : 23/10/2010 21:07

ส่งทำแบบทดสอบเมื่อ : 23/10/2010 21:11

คะแนน : 10.00

พิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าถูกหรือผิด แล้วขีดเครื่องหมาย / หน้าข้อที่ถูก และเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

ถูก	ผิด	คำถาม
☐	☒	คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการของสถานศึกษา ทำหน้าที่อำนวยการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
☒	☐	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด เป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้
☒	☐	หลักสูตรแกนกลางฯ กำหนดให้วัดและประเมินผลผู้เรียนตามตัวชี้วัดในรายวิชาพื้นฐาน และ ประเมินตามผลการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม
☐	☒	โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาระดับประถมศึกษา มี 9 รายวิชาเท่านั้น
☒	☐	การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ต้องครบทั้ง 3 กิจกรรม
☐	☒	รายวิชาเพิ่มเติม จัดขึ้นเพื่อมุ่งเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนต่อมหาวิทยาลัย
☐	☒	ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สถานศึกษาอาจจัดรายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์ให้เรียนในภาคเรียนใดภาคเรียนหนึ่งก็ได้
☐	☒	สถานศึกษาควรจัดให้ผู้เรียนเรียนรายวิชาเพิ่มเติมเหมือนกันเพื่อความเป็นเอกภาพ และความเท่าเทียมกันด้านคุณภาพ
☒	☐	สถานศึกษาสามารถปรับเวลาเรียนพื้นฐานในระดับประถมศึกษาได้ตามความเหมาะสม
☒	☐	ครูผู้สอนรายวิชาเดียวกัน ในระดับชั้นเดียวกันอาจพิจารณาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่แตกต่างกันได้

✕ ปิด

ดร.รุ่งนภา นุดรางศ์

นักวิชาการศึกษาด้านนวัตกรรมการพิเศษ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

นายธัญญา เรืองแก้ว

นักวิชาการศึกษาด้านนวัตกรรมการพิเศษ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ